

Ларікова Тетяна Віталіївна,
*к.е.н., доцент кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна*

НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ РОЗПОРЯДНИКАМИ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Успішна діяльність розпорядників бюджетних коштів в умовах реформування управління державними фінансами передбачає володіння важливою інформацією на основі якої приймаються ефективні управлінські рішення. Наявність своєчасної обліково-аналітичної інформації, забезпечуючи взаємодію різних структурних підрозділів установи, дозволяє оперативно отримувати інформаційну підтримку при прийнятті управлінських рішень. Під інформацією слід розуміти сукупність різних відомостей, що виникають в процесі управління господарською діяльністю, які можна фіксувати, передавати, перетворювати, зберігати й використовувати для прийняття управлінських рішень. Призначення інформації полягає у її використанні для потреб управління, які спрямовані на підвищення ефективності діяльності розпорядників бюджетних коштів. При забезпеченні належних умов управління важливе значення має розробка правил формування якісної обліково-аналітичної інформації, яка б забезпечувала вимоги внутрішніх та зовнішніх користувачів. Формування якісної обліково-аналітичної інформації є основою для прийняття управлінських рішень у порівнянні з даними інших інформаційних систем, які використовуються в якості інформаційних джерел при прийнятті рішень.

В окремих дослідженнях виділено основні принципи, сформульовано цілі і завдання оцінки якості облікової інформації [1]. Особливо гостро стоїть проблема оцінки якості обліково-аналітичної інформації, що продукує система обліково-аналітичного забезпечення, яка постала у світлі реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів державного сектору. Одним із найбільш дієвих засобів для уникнення проблеми зниження якості показників обліково-аналітичної інформації, виходячи з положень інституційної теорії, є трансформація не лише формальних (законодавчо встановлених) правил її підготовки та складання, а й неформальних облікових інститутів, які на думку вчених знаходяться «у головах бухгалтерів» [2]. Передусім, це передбачає необхідність розуміння суб'єктами організації та ведення бухгалтерського обліку теоретико-методичних засад оцінки якості обліково-аналітичної інформації з урахуванням національних умов, особливостей і традицій її формування та представлення.

Окремі дослідники в сфері обліку для оцінки якості обліково-аналітичної інформації за аналогією використовують методи оцінки інформації, що застосовуються в різних сферах досліджень. Подібна ситуація також є характерною і для зарубіжної облікової думки, де вчені теж не можуть дійти згоди

щодо формування загальної моделі оцінки якості облікової інформації при складанні фінансової звітності. Як відмічають з цього приводу зарубіжні вчені, досить складно дотримуватися якості облікових даних, а тому й немає єдиної думки щодо найкращого способу її вимірювання, відмічаючи, що незважаючи на те, що якість обліково-аналітичної інформації є однією із найбільш фундаментальних концепцій бухгалтерського обліку [4]. Систематизація поглядів вітчизняних і зарубіжних вчених на проблему оцінки якості обліково-аналітичної інформації дозволяє зробити висновок, що в сучасній економічній літературі відсутня чітка методика визначення якості відповідної інформації, оскільки не знайдено єдиний підхід до вибору сукупності критеріїв. В результаті виділення вченими різних видів облікових об'єктів, якісний рівень яких визначається (облікова система, процес створення облікової інформації, звітність) на рівні установи можуть розроблятися різні види показників для їх оцінки. З метою формування загальної системи показників якості обліково-аналітичної інформації їх слід класифікувати в залежності від особливостей функціонування обліково-аналітичної системи. При цьому слід враховувати, що на кожен з виділених груп показників впливають притаманні лише їм фактори (рис. 1).

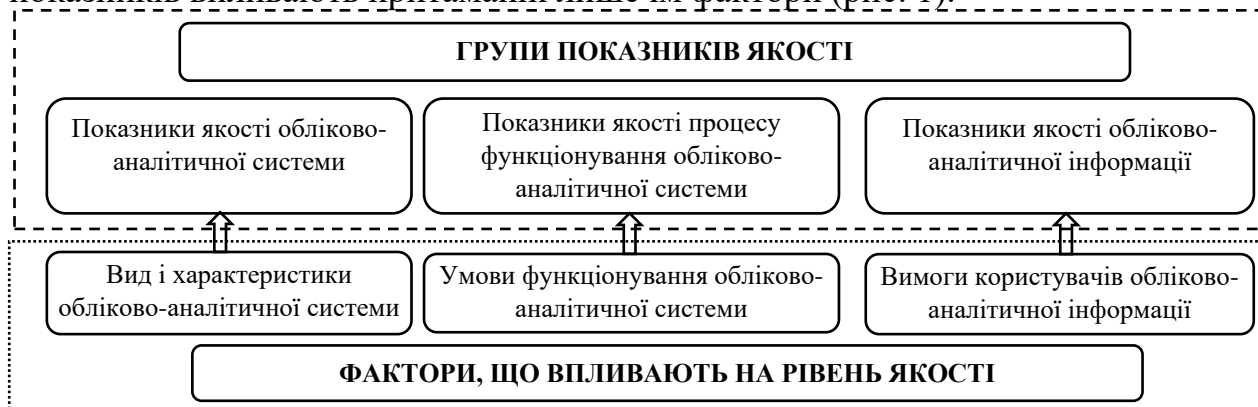

Рис. 1. Види показників якості обліково-аналітичної інформації та фактори, що впливають на них.
Джерело: [3]

Таким чином, можна виділити наступні групи показників якості обліково-аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень розпорядниками бюджетних коштів:

1) Показники якості обліково-аналітичної системи як сукупності елементів та інструментів, що забезпечують збір, обробку і передачу обліково-аналітичних даних та перетворюють їх на обліково-аналітичну інформацію. На дані показники впливає вид конкретної обліково-аналітичної системи, що залежить від використовуваного методичного інструментарію, обраної розпорядником бюджетних коштів форми ведення і організації бухгалтерського обліку;

2) Показники якості процесу функціонування обліково-аналітичної системи, які залежать від її рівня якості та умов її використання у діяльності розпорядника бюджетних коштів;

3) Показники якості результату функціонування обліково-аналітичної системи, тобто інформації у вигляді показників якості фінансової звітності, які залежать від мінливих потреб і вимог користувачів. Зі зміною потреб користувачів може відбуватись зміна показників, що характеризують якість обліково-аналітичної інформації. Дані показників залежать не лише від потреб

одержувачів інформаційного продукту (користувачів інформацією), а також і від рівня якості обліково-аналітичної системи та особливостей процесу функціонування розпорядників бюджетних коштів.

Таким чином, оцінка якості обліково-аналітичної інформації є систематичною перевіркою її здатності виконувати встановлені користувачами вимоги. Вона проводиться з метою виявлення можливості розпорядника бюджетних коштів якісної обліково-аналітичної інформації забезпечувати її необхідний якісний рівень для прийняття ефективних управлінських рішень. Одержані результати оцінки якості обліково-аналітичної інформації можуть використовуватися для визначення її рівня управління, подальше її використання для прийняття управлінських рішень. З метою перевірки виконання вимог користувачів обліково-аналітичної інформації слід проводити моніторинг її якості, зокрема безперервне спостереження і перевірку її стану, аналіз протоколів, результати якого виступатимуть передумовою для планування заходів з підвищення якості, а також дозволятимуть визначити дієвість вже виконаних дій та їх придатність в процесі досягнення поставлених цілей розпорядниками бюджетних коштів.

Список використаних джерел

1. Єршова Н.Ю. *Якість облікової інформації: методичний підхід до оцінювання / Актуальні проблеми економіки. – 2014. № 8 (158). С. 368–374 URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2014_8_45.*
2. Жук В.М. *Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.*
3. Правдюк Н.Л., Плахтій Т.Ф. *Необхідність оцінки якості фінансової звітності/ Облік і фінанси, № 3 (77) ' 2017. С. 52-58 URL : <http://repository.vsau.org/getfile.php/16532.pdf>*
4. Pirveli, E. *Accounting Quality in Georgia: Theoretical Overview and Development of Prediction / International journal of business and social science. 2014. Vol. 5, No. 3. pp. 283-293.*

УДК 657.6

Цімошинська Оксана Валентинівна,

*к.е.н., заступник завідувача кафедри обліку і оподаткування,
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу,
Міжрегіональна академія управління персоналом,
м. Київ, Україна*

Мельник Данило Олегович,

*здобувач вищої освіти, Міжрегіональна академія управління персоналом,
м. Київ, Україна*

ОБЛІК В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Актуальність теми. Облік в державному секторі є важливою складовою системи державного управління. Він забезпечує достовірну та своєчасну інформацію про фінансово-господарську діяльність державних органів та